

Suomen Ajokoirajärjestön jalostuksen ohjesääntö

Tätä sääntöä noudatetaan suomenajokoiran jalostuksessa. Muihin suuriin ajokoirarotuihin sääntöä sovelletaan soveltuvin osin. Ohjesäännön velvoitteet sitovat yhdistyksen toimielimiä. Rotujärjestön jäsenten tulisi myös toimia sen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi otetaan huomioon, mitä Suomen Kennelliitto päättää koiranjalostuksesta ja kasvattajatoiminnasta.

Metsästysominaisuudet

Suomenajokoira jalostetaan yksinomaan jänistä ja kettua ajavana metsästyskoirana. Metsästysominaisuudet ja luonne ovat suomenajokoiran arvon tärkeimmät kriteerit. Jalostuksessa pyritään siihen, että suomenajokoira omaisi mahdollisimman täydellisesti ajokoe- tai ketunajokoesääntöjen määrittelemät metsästysominaisuudet. Jalostuksessa kiinnitetään erityistä huomiota seuraaviin käyttöominaisuuksiin: ajotaito, metsästysinto, haku ja haukku. Koiria, joissa esiintyy selvää metsästysinnon puutetta, ei tule käyttää jalostukseen. Tavoitteena on virheettömästi työskentelevä suomenajokoira. Jalostuksellisesti koiran työskentelyvirheen merkitys on sitä pienempi, mitä vähäisempi virhe on ja mitä parempi koira on muilta ominaisuuksiltaan. Metsästyskäyttöä haittaavia työskentelyvirheitä omaavat tai periyttävät koirat jätettäkään siitoskäytön ulkopuolelle. Käyttöpuolen jalostuksen tavoitteena pidetään myös varhaiskypsyyttä, mutta toisaalta koiran pitkä käyttöikä on toivottavaa.

Suomenajokoiran luonne

Jalostuksessa luonteelle, jonka tulee olla rotumääritelmän mukainen, annetaan erityisen tärkeä merkitys. Suomenajokoirassa pyritään lisäksi kehittämään niitä henkisiä ominaisuuksia, joiden ansiosta koiran koulutettavuus lisääntyy. Vihaiset, arat ja muut selvästi luonnevikaiset koirat tulisi karsia jalostuksesta.

Suomenajokoiran ulkomuoto

Jalostusohjeena pidetään suomenajokoiran rotumääritelmää. Erityisesti kiinnitetään huomiota rotutyyppiin. Jalostuksessa sen lisäksi päähuomio kiinnitetään niihin rakenteellisiin ominaisuuksiin, joilla on merkitystä koiran metsästyskäytön kannalta, kuten karvapeitteeseen, selkään, lantioon, raajoihin ja kypäliin. Edellä mainittuihin verrattuna muut poikkeavuudet rotumääritelmästä eivät ole yhtä raskauttavia, elleivät ne vaikuta selvästi rotutyyppiä muuntavasti. Ulkomuodon jalostuksen yksityiskohtaiset ohjeet SAJ:n julkaisussa 'Suomenajokoiran rotumääritelmä selitykseen'.

Perinnölliset virheet ja viat

Jalostuksen tavoitteena on luonnollisesti mahdollisimman täydellinen ja virheetön suomenajokoira, mikä edellyttää kaikenlaisten vajavaisuuksien ja virheiden poisjuurimista. Erityistä huomiota kiinnitetään tällöin resessiivisesti periytyviin kielteisiin ominaisuuksiin, joskin niiden vähentäminen ja hävittäminen rodusta on vaikeaa ja aikaa vievää. Voimakkaasti resessiivisiä virheitä periyttävä koira tulee poistaa siitoksesta. Rodun kehitystä tarkoin seuraten ja viipymättä tarkoituksenmukaisiin toimiin ryhtymällä tulee huolehtia, etteivät perinnölliset sairaudet pääse pesiytymään suomenajokoirakantaan.

Rodun monimuotoisuus

Suomenajokoiran jalostuksessa kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että rodun perinnöllinen vaihtelu ja sen kautta rodun monimuotoisuus säilyvät riittävän laajana. Tähän pyritään seuraamalla tutkimuksin rodun geenipohjaa ja välttämällä samojen koirayksilöiden liiallista jalostuskäyttöä.

Perusvaatimustaso

Ennen kuin suomenajokoira käytetään jalostukseen, sillä tulisi olla vähintään avoimen tai nuorten luokan arvostelu hyvä näyttelyssä sekä koepalkinto. Nuorella nartulla voidaan kuitenkin teetättää yhden pennut, vaikka sillä ei olisikaan koepalkintoa, jos erityinen syy on olemassa. Siitosurokselta edellytetään aina koepalkintoa.